

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۰۲۶-۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۰۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

شنبه ۱۱ مهر ۱۴۰۵ • ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸ • ۳ اکتبر ۲۰۲۶ • سال بیست‌وسوم • شماره ۵۴۹۰ • ۱۲ صفحه •
اذان ظهرتهران ۱۱:۵۳ • اذان مغرب ۱۸:۰۴ • اذان صبح فردا ۴:۳۸ • طلوع آفتاب ۶:۰۱

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

لغویک سفر

بابک زمانی

نورولوژیست

چند سال پیش با مشارکت انجمن‌های سкте مغزی کشورهای منطقه تاسیس کرده‌اید، تثبیت کنی- تلاش می‌کنی هیئت بازرسی سازمان را برای سفر به ایران، بازدید از بخش‌های سخته مغزی و ارزیابی و تایید آنها ترغیب کنی. همه اینها کوله‌باری است که به اتکای آن شاید پس از بازگشت، در درخواست از مسئولان برای درمان مدرن‌تر سخته مغزی، اعتمادبه‌نفس و پشتوانه بیشتری داشته باشی.
لپ‌تاپت آکنده می‌شود از اسلایدها و مطالبی که در سال پیش‌رو در بسیاری از کنفرانس‌ها و کلاس‌ها از آنها استفاده خواهی کرد و چه بسیار بیمارانی که از همین مطالب سود خواهند برد و سطح درمان سخته مغزی، ولو به اندازه سر سوزن، بهبود خواهد یافت.
من در چند سال گذشته تقریباً در تمام سکنه‌های جهانی سخته مغزی شرکت کردم، در همه این موارد با هزینه و برنامه‌ریزی شخصی رفتم؛ حال آنکه امکانات دیگری هم وجود داشت که استفاده از آنها، دست‌کم از نظر من، می‌توانست با اصول حرفه‌ای و اخلاقی‌ام در تعارض باشد.

در حوزه سخته مغزی اساساً آن رقابت گسترده میان شرکت‌های دارویی و حمایت‌هایی که گاه برای حضور در کنگره‌ها مشاهده می‌کنیم، وجود ندارد. با این حال، گاه عرضه‌کنندگان داروهایی که از نظر علمی و استانداردهای درمانی جایگاه جالفتاده‌ای ندارند، برای شرکت همکاران در چنین کنگره‌هایی اعلام آمادگی می‌کنند و این کار را انجام می‌دهند. این حمایت، اگرچه به‌خودی‌خود و به دلیل

نشانه‌خوانی

وضعیت عبور از هرمز؛ عادی یا غیرعادی؟

پویا نعمت‌اللهی

روزنامه‌نگار

آن بهره گرفته می‌شود. ناگفته پیداست این اقدامات همگی هزینه هر واحد نفت (بشکه) را بالا برده و قیمت تمام‌شده فراورده را افزایش می‌دهد. وقتی طرف ایرانی بحث وضع عوارض بر کشتی‌ها را در عبور از تنگه مطرح کرد، خیلی‌ها با تمسخر یا این ایده نگاه کردند. اما اکنون طرف آمریکایی با استفاده از ابزار نظامی عملاً این ایده را به نفع خود به کار گرفته است. مشخصاً این همه تشکیلات نظامی هنگام همراهی

۶۰۰ هزار

سالمند

طبق آمار، دست‌کم در ایران ۶۰۰ هزار سالمند، نیازمند مراقبت هستند که این مراقبت می‌تواند از مراقبت شبانه‌روزی تا مراقبت‌های ساعتی متفاوت باشد. با توجه به کمبود ظرفیت مراکز نگهداری سالمندان، اکنون حدود ۲۰ هزار سالمند در منزل خدمات دریافت می‌کنند، اما بسیاری از منازل برای ارائه خدمات مراقبتی به سالمندان مناسب نیست. محیط بیرون از خانه نیز از نظر مناسب‌سازی، ترافیک، عبور و مرور و دسترسی به خدمات رفاهی و تفریحی آمادگی لازم برای حضور سالمندان را ندارد.

۵۰۰

رأس

این روزها مرال یا گوزن قرمز را می‌توان در جنگل‌های هیرکانسی دید؛ گونه‌ای بومی که از بزرگ‌ترین انواع گوزن به شمار می‌رود و در زیان محلی به «گاو وحشی» نیز مشهور است. جنگل‌های گلستان که بخشی از پهنه جنگل‌های هیرکانی‌اند، زیستگاه حدود ۵۰۰ رأس مرال قرمز است. جنگل‌های هیرکانی با قدمتی ۲۵ تا ۵۰ میلیون‌ساله و ثبت‌شده در فهرست میراث جهانی یونسکو، با حدود ۱۵۰ گونه درخت و درختچه، زیستگاه دست‌کم ۲۹۶ گونه پرنده و ۹۸ گونه پستاندار است.

گزارش‌خوانی

تهیه دارو برای بازنشستگان کمرشکن شده‌است

فرا‌رو در روز سالمند گزارشی از وضعیت درمانی بازنشستگان منتشر کرده که با خواندن آن، این پرسش بی‌جواب مانده است که با حقوق ریالی چگونه می‌توان داروی دلاری خریداری کرد و البته انکار فاصله طبقاتی و حقوق همچنان گریبان سالمندان و بازنشستگان را گرفته است. کاهش پوشش بیمه‌ای دارو و آزمایش، افزایش هزینه‌های درمان و فاصله‌فزاینده مستمری با هزینه‌های زندگی، بازنشستگان را با بحران تازه‌ای مواجه کرده است؛ بحرانی که برای بازنشستگان تأمین اجتماعی پرنگ‌تر به نظر می‌رسد.

حقوق ناکافی در برابر هزینه‌های روبه‌افزایش زندگی، تغییر در سقف تعهدات بیمه‌ای، پیچیده‌ترشدن فرایند دریافت برخی داروها و محدودشدن پوشش بخشی از خدمات درمانی، ازجمله مشکلاتی است که بازنشستگان با آن مواجه‌اند. در این میان، تجربه بازنشستگان در سه گروه لشکری، کشوری و تأمین اجتماعی یکسان نیست و به نظر می‌رسد بازنشستگان تأمین اجتماعی با مسائل گسترده‌تری در حوزه درمان مواجه شده‌اند. یکی از بازنشستگان لشکری می‌گوید در سه، چهار ماه اخیر برای دریافت برخی داروها با فرایند پیچیده‌تری مواجه شده است. او می‌گوید: «برای خرید تعدادی انسولین باید از چند بخش تاییدیه بگیریم. این نظام اداری طاقت‌فرساست. برخی از داروها نیز در نهایت تایید نمی‌شود و باید آن را به شکل آزاد تهیه کنیم».

در واقع، برای بخشی از بازنشستگان، مسئله صرفاً میزان پوشش بیمه نیست؛ زمان دسترسی به خدمات نیز به یکی از موانع دریافت درمان تبدیل شده است. خدماتی که از نظر بیمه تحت پوشش قرار دارند اما ممکن است فاصله میان نیاز فوری بیمار و زمان دریافت خدمت، استفاده از آن پوشش را عملاً دشوار کند. یک بازنشته تأمین اجتماعی می‌گوید: «ممکن است پزشک تجویز کرده باشد هر سه ماه آزمایش خاصی را انجام دهیم، اما بیمه فقط یک دوره از این آزمایش را پوشش می‌دهد».

یکی دیگر از بازنشستگان تأمین اجتماعی نیز می‌گوید: «پوشش برخی از داروها کم شده یا به‌طور کلی از پوشش بیمه خارج شده‌اند». او از الزام به برخی آزمایش‌های مربوط به زنان سخن می‌گوید که هیچ‌یک تحت پوشش بیمه نیست و چملگی به‌صورت آزاد محاسبه می‌شود. یک مستمری‌بگیر لشکری که به بیماری قلبی مبتلاست، می‌گوید: «تا حدود سه، چهار ماه پیش داروها رایگان بود یا برای داروی شش‌میلیونی حدود یک میلیون تومان دریافت می‌شد، اما در حال حاضر برخی از این داروها به شکل کلی آزاد شده‌اند». او اشاره می‌کند: «پیش‌تر اگر پزشک برای سه ماه دارو می‌نوشت، کل دارو را تحویل می‌دادند، اما در حال حاضر بخشی از دارو و برای چند روز را تحویل می‌دهند».

یکی دیگر از بازنشستگان لشکری از تغییر در شرایط تجویز برخی داروها می‌گوید: «پیش‌تر اگر داروهایی خاص توسط پزشک عمومی نوشته می‌شد، توسط بیمه پرداخت می‌شد، اما حالا فقط با تجویز دکتر متخصص دارو دریافت می‌شود». این محدودیت برای بیمارانی که داروهایشان به‌صورت مستمر و بلندمدت تجویز شده اهمیت بیشتری دارد؛ به‌ویژه زمانی که دسترسی به پزشک متخصص آسان نباشد و قطع یا تأخیر در مصرف دارو، سلامت بیمار را با خطر مواجه‌کند.

در سوی دیگر، یک فرهنگی بازنشته‌ست از افزایش سهم پرداختی بیمه گلایه دارد. او می‌گوید: «هزینه بیمه برای فرهنگیان افزایش یافته و از مبلغ حقوق‌مان مقدار بیشتری کم می‌شود. این واقعا دردسرساز است».

با این‌حال، در میان روایت‌های مختلف، گلایه بازنشستگان تأمین اجتماعی از کاهش پوشش دارو و خدمات درمانی پرتکرارتر است. یکی از بازنشستگان تأمین اجتماعی این وضعیت را چنین توصیف می‌کند: «بازنشسته یعنی چه؟ یعنی عبور از ۵۰ سالگی و ورود به بیماری‌ها. اما با این وضعیت هزینه دارو و درمان، توجه به آن از اولویت اول به اولویت چهارم رسیده است».

علی دهقانی‌کیا، رئیس کانون کارگران بازنشسته، می‌گوید: «نزدیک به ۵۰۰ قلم دارو از شمول بیمه خارج شده است. این یک بخش از فشار به بازنشسته‌هاست. از طرف دیگر، وقتی ارز ترجیحی برداشته شد و ارز نیمایی و آزاد مطرح شد، دولت بعضاً اعلام می‌کند ما همچنان ارز ترجیحی را برای خرید دارو داریم، اما عملاً همان موقع یک جهش سه‌برابری قیمت برای داروها داشتیم که الان حدود شش برابر شده است».

خارجی‌خوانی

ازدواج کودکان در کالیفرنیا ممنوع شد

بسیاری باور نمی‌کنند در آمریکا ازدواج کودکان با اجازه پدر و مادر و قاضی ممکن باشد و بدتر از آن امکان طلاق برای این کودکان هم ممنوع است. حالا کوین نیوسام، فرماندار کالیفرنیا، قانون ممنوعیت ازدواج در کالیفرنیا را در حضور یکی از قربانیان امضا کرده است. از ۱۱ دی‌ماه ۱۴۰۵ (اول ژانویه ۲۰۲۷) ازدواج کودکان در این ایالت حتی با اجازه دادگاه نیز ممکن نیست. نیوسام هنگام امضای این قانون در کنار کورتنی استودن، فعال مخالف ازدواج کودکان، حضور داشت. استودن زمانی که ۱۶ سال داشت، با اجازه والدینش با داگ هاجسین، بازیگر ۵۰ساله، ازدواج کرده بود و حالا از چهره‌های فعال ازدواج کودکان در مبارزه با ازدواج کودکان است. هنوز در ۳۲ ایالت دیگر آمریکا ازدواج دختران زیر ۱۸ سال آزاد است. از سال ۲۰۱۱ در آمریکا روند ممنوعیت ازدواج کودکان آغاز شده، اما همان‌طور که کوین نیوسام گفته است: «اجرای این قانون خیلی طولانی شده است». به گزارش بی‌بی‌سی و سانفرانسیسکو کرونیکل، فعالان حقوق کودکان و بازماندگان ازدواج‌های اجباری از تصویب این قانون استقبال کردند و «عمیقاً سپاسگزار» هستند. تا همین اواخر، کالیفرنیا یکی از تنها سه ایالت آمریکا بود که حداقل سن قانونی برای ازدواج در آن تعیین نشده بود؛ نیومکزیکو و می‌سی‌سی‌پی دو ایالت دیگری بودند.

بر اساس قوانین پیشین، یک کودک می‌توانست با رضایت والدین یا تایید یک قاضی ازدواج کند. مخالفان ازدواج کودکان می‌گویند کودکان نمی‌توانند به‌طور کامل و آزادانه درباره ازدواج رضایت بدهند و وادارکردن آنها به ازدواج، شکنجی از سوءاستفاده است. ازدواج میان یک فرد بزرگسال و یک کودک، در عمل یک خلا قانونی ایجاد می‌کرد. قانون جدید با لغو مقرراتی که امکان ازدواج افراد زیر ۱۸ سال با رضایت والدین و تایید قضائی را فراهم می‌کرد، حداقل سن قانونی ازدواج را در این ایالت ۱۸ سال تعیین کرده است. تصویب این قانون حاصل نزدیک به یک دهه تلاش قانون‌گذاران، فعالان و بازماندگان ازدواج اجباری و ازدواج کودکان است.

تقریباً ۱۰ سال پیش، قانون‌گذاران ایالت کالیفرنیا طرحی را مطرح کردند که در صورت تصویب، کالیفرنیا را به نخستین ایالت آمریکا تبدیل می‌کرد که ازدواج افراد زیر ۱۸ سال را به‌طور مطلق ممنوع می‌کرد؛ اما این طرح با مخالفت اتحادیه آزادی‌های مدنی آمریکا و مرکز حقوق کودکان روبه‌رو شد. در نهایت، قانون‌گذاران مفاد طرح را تعدیل و نگرانی‌هایی را درباره این موضوع مطرح کردند که ممنوعیت کامل ازدواج کودکان ممکن است آزادی باروری آنها و توانایی‌شان برای تصمیم‌گیری درباره امور درمانی و پزشکی را محدود کند.

قانونی که در سال ۲۰۱۸ به امضا رسید، به ممنوعیت کامل ازدواج افراد زیر ۱۸ سال منجر نشد، با این حال فعالان به تلاش خود برای ممنوعیت کامل ادامه دادند. قانون‌گذاران کالیفرنیا در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ نیز طرح‌های مشابهی را دوباره مطرح کردند، اما هر دو پیشنهاد از کمیته‌ها متوقف شدند. اتحادیه آزادی‌های مدنی آمریکا با این قانون مخالفت کرد و گفت تصویب آن «مزایای مهم و حمایت‌های قانونی حیاتی‌ای را که ازدواج می‌تواند برای افراد کم‌سن‌وسال فراهم کند، از بین خواهد برد. این در حالی است که طبق پژوهش‌های انجام‌شده، دختران نوجوانی که ازدواج کرده‌اند بیشتر در معرض زندگی در فقر، ترک بیروستان و ابتلا به بیماری‌هایی مانند دیابت یا سرطان قرار دارند.

ازدواج کودکان، در سطح جهانی نیز یکی از موضوعات مهم حقوق کودکان به شمار می‌رود. سازمان ملل متحد ازدواج کودکان را «نقض حقوق بشر» می‌داند و درباره پیامدهای آن برای دخترانی که در کودکی ازدواج می‌کنند، ازجمله بارداری زودهنگام و انزوای اجتماعی، قطع تحصیل، محدودشدن فرصت‌های شغلی و حرفه‌ای و افزایش خطر خشونت خانگی، هشدار داده است. با وجود این، سازمان ملل برآورد می‌کند هر سال، ۱۲ میلیون دختر ناگزیر از ازدواج در سنین پایین هستند. در هند با وجود غیرقانونی‌بودن این اتفاق، سالانه یک‌ونیم میلیون کودک این‌گونه ازدواج می‌کنند. سازمان ملل همچنین می‌گوید پسرانی که در کودکی ازدواج می‌کنند، ممکن است مجبور شوند «نقشی بزرگسالانه را بر عهده بگیرند که برای آن آماده نیستند» و تحت فشار قرار گیرند تا تحصیل را ترک کرده و هزینه‌های زندگی خانواده را تأمین کنند. سازمان ملل هدف پایان‌دادن به ازدواج کودکان تا سال ۲۰۳۰ را تعیین کرده است.

۲۷ میلیارد

دلار

نخست‌وزیر اوکراین هشدار داد این کشور امسال با کسری ۲۷ میلیارد دلاری در تأمین بودجه دفاعی مواجه است و برای ثبت سفارش‌های اولیه تسلیحات و مهمات، هم‌اکنون به نقدینگی نیاز دارد. قرار است حدود هفت میلیارد دلار از این مبلغ را از منابع داخلی مثل افزایش مالیات‌ها تأمین کند و برای باقی آن به شرکای خود چشم دوخته است. اما اروپا به این شرط به اوکراین کمک می‌کند اصلاحاتی مانند اصلاحات قضائی، مبارزه با فساد یا اصلاحات اقتصادی را تصویب کند.